

Grupa Termini, DSC, proleće 2010.

Fragmentarni dnevnik rada u obliku neformalnog rečnika

Mailing lista

Mailing lista je uglavnom korišćena za dogovore i koordinacije termina i obaveza rada. Ovo samo po sebi ne mora da bude problem, ali u kontekstu regionalne saradnje, gde jedna grupa radi u dva grada, mailing lista može biti korisna alatka za rasprave. Ovo je posebno značajno s obzirom na tematiku kojom se grupa bavila, koja je u velikoj meri podrazumevala rad na tekstovima. Rasprava preko mailing liste se povela u nekoliko dana tek kada je grupa 'prokomunicirala' na radionici Bojane Cvejić, ali je vrlo brzo nastavljeno sa tendencijom 'koordinacija' preko liste.

Procedure rada

Procedura rada nije bila unapred utvrđena, niti je bila jedinstvena za skopsku i beogradsku podgrupu. Na pojedinačnim sastancima procedure rada su uspostavljane ad-hoc, jer se tokom celog rada i pristup, i tema grupe konstantno redefinisao. Ponuđeni formati kolektivnog samoobrazovanja na sajtu DSC, <http://tiny.cc/jvwx1> su intuitivno, a ne sistematski korišćeni.

Radionica sa Bojanom Cvejić (decembar, 2009)

Obzirom na temu rada pojmovi/termini, za radionicu je pozvana Bojana Cvejić, ko-urednica leksikona EDA (East Dance Academy), umetničke

fragmentarni dnevnik rada u obliku neformalnog rečnika
TABAK 1/a
fragmentarni dnevnik rada u obliku neformalnog rečnika
TABAK 1/b

inicijative koja se u projektu leksikona bavi kovanjem i definisanjem novih termina/odrednica iz teorije i prakse izvođačkih umetnosti okvirno vezanih za region istočne i jugoistočne Evrope. Kao priprema za radionicu poslati su tekstovi već završenih odrednica i spisak od pet slobodnih odrednica, koje su ponuđene skopskoj i beogradskoj grupi, kao mogućnost za pisanje tekstova. Kada smo se odlučili oko termina – kontekstualni pristup i festivali, na radionici su razrađivane teze za buduće tekstove. Rok za završavanje tekstova je bio mesec i po dana, beogradska grupa je tekst završila 15. aprila a skopska 15. maja. (obzirom da je izdavanje pojmovnika pomerenom, ovo verovatno neće uticati na to da li će tekstovi biti objavljeni u EDA leksikonu ili ne).

Post radionica ili „Ekstaza komunikacije“

Radionica Bojane Cvejić se završila u beogradsko-skopskoj idili: podelili smo teme i zadatke, dogovorili se oko detalja, pa je izgledalo da ćemo svoje obaveze lako ispuniti.

Međutim, čim smo se razišli, dogodilo se nešto drugo. Ono što interno nazivamo „ekstazom komunikacije“, a što bi se moglo nazvati i „e-mail okršajem“ na liniji Beograd- Skoplje. Odmah po završetku radionice, usledila je užurbana razmena mailova, čiji je ton poprimio razmere dramatičnog: na momente tragičnog, na momente komičnog dijaloga. Zapravo, čini se da smo svi, u ovom periodu, počeli ozbiljno da razmišljamo o završnom proizvodu našeg samoobrazovnog procesa. Skopski deo grupe, želeo je da proizvod bude performans, odnosno predstava. Beogradski deo grupe insistirao je na knjizi. Prepiska je otišla daleko, pa smo svi bili prinuđeni da pristanemo na kompromis. Odlučili smo da ćemo uraditi jedno i drugo. Ipak, kompromis se do kraja pretvorio u kompromis kompromisa: umesto knjige, napravili smo publikaciju. Umesto performansa, javnu štampariju. Drugim rečima: ni jedno, ni drugo. A ipak, oba, ali u manje ambicioznoj verziji. Čini se, najzad, kako nas je „ekstatično-komunikaciona“ faza procesa, zbližila i umirila. U njoj smo sve lične želje i nedoumice izneli na sto, pa nakon toga više nije ostalo razloga za sukobljavanje. Prepiska je oslabila u intenzitetu, a naš naredni susret (povodom Rancière-ovog gostovanja u Beogradu) protekao je lepo i mirno. Svima nam je bilo jasno kako smo od dve grupe, najzad postali jedna.

Pisanje teksta

Kao jedna od alatki kolektivnog samoobrazovanja, kolektivno pisanje teksta se pokazalo kao kohezivan proces, koji je beogradsku grupu sistematičnije okupljao. U obe grupe prvi nacrt teksta je nastao relativno brzo, prolazio je najpre kroz seriju individualnih komentara, zatim seriju kolektivnih 'dubinskih čitanja' koja su unapređivala tekst, ali i bila povod za konstruktivne rasprave i konkretno samoobrazovanje. Ono što je važno napomenuti je da su grupe heterogene i da je iskustvo članova grupe u pisanju tekstova, a pogotovo pro-teorijskih tekstova kakav je odrednica za leksikon, različito. Međutim, te razlike su doprinele dinamici rada u grupi, i što je još važnije, bile su inicijator za learning by doing procedure. Sa druge strane, jezička barijera je doprinela tome da nije bilo značajnijih doprinosa radu na tekstu između skopske i beogradske grupe. Pošto je beogradski tekst ranije završen, tokom timeshare sesijama u Beogradu organizovane su čitačke sesije skopskog teksta ne bi li se perioda jezička barijera premostila u govoru, što se pokazalo učinkovitim.

Balans grupe – brojnost

Ispostavilo se da je za kontinuirani rad grupe važna i brojnost članova. Beogradska grupa je bila brojnija pa su pojedinačni izostanci na sesijama manje ugrožavali rad grupe. Kada se skopska podgrupa svela na tri članice, bila je potrebna veća disciplina.

Termini iz teksta

Rad na tekstu Kontekstualni pristup iskristalisao je u praksi pisanja neke od termina kojima smo se bavili na velikom najlonu. Odlučeno je da se naše dalje aktivnosti kao grupe baziraju na tim terminima. Kratke odrednice su napisane za dva termina: Soros-realizam i umetnički imunitet. Zbog same teme teksta – angažovana, kontekstualna umetnost – bavili smo se proučavanjem i pronalaženjem primera iz umetničke prakse, što je bivalo posebno zanimljivo jer smo aktuelne i istorijske primere 'dočitali' i 'dorazumeli' nakon pisanja i čitanja teksta kao teorijske platforme, ugla iz kog se primer posmatra. Takođe rad

TABAK 2/a
TABAK 2/b
fragmentarni dnevnik rada u obliku neformalnog rečnika
fragmentarni dnevnik rada u obliku neformalnog rečnika

na tekstu, odnosno svest o neznanju inicirali su organizovanje kolektivnih gledanja video pojmovnika Miška Šuvakovića, koja su takođe bila povod za samoobrazovanje kroz diskusiju.

Video pojmovnik

Video pojmovnik Miška Šuvakovića je TV emisija nastala 2000-2002, koja se bavi pojovima iz umetničke prakse 20 veka. Na sličan način kao EDA i ovaj projekat nam je ponudio mogući primer rada sa terminima/pojmovima koji ne podrazumeva sastavljanje standardnog rečnika. Kolektivno su odgledane sve epizode, po 3-4 u jednoj sesiji, i inicirale su dalje rasprave. Na kraju je odlučeno da se DVD video pojmovnika izda kao jedan od završnih proizvoda projekta, i kao učilo koje je na specifičan način doprinelo našem radu na kolektivnom samoobrazovanju.

Timeshare

Timeshare campus u oba grada se pokazao kao najproduktivniji format rada i realizovan je po predviđanju celog projekta – kao konkretno vreme za artikulaciju završnog rada. Dva meseca pre početka timeshare perioda, na video link sesiji obe grupe su se dogovorile oko formata završnog rada (online, uradi-sam-publikacija) pa su susreti iskorišćeni za završavanje tekstova i drugih započetih ideja, kao i za pregovaranja producijskih uslova na Open Week-u. Timeshare u Beogradu je pored internih iskorišćen i za tri sesije sa gošćama. Sa Bojanom Kunst i Anom Vujanović govorili smo o poziciji koju u radu sa terminima zauzimamo kao grupa kroz publikaciju; a konsultacije sa Milenom Dragičević Šešić bile su vezane za finalizaciju teksta Festivali.

Žrtva ovakve koncentrisane produktivnosti je ovaj šturi i nelucidan fragment.

Grupa i DSC

Grupa je najbolje funkcionisala u okviru DSC kad je odgovarala na zahteve projekta: kad su se približavali deadline-ovi za izbor predavača, ili u toku timeshare campus-a.

☞ Posle inicijalnog poleta na prvim sastancima, grupni rad i komunikacija zamiru sve do radionice Bojane Cvejić. U isto vreme, grupa je nedovoljno koristila otvorenu strukturu projekta i materijalne mogućnosti koje projekat nudi sve do samog kraja, kada su se iskristalisala interesovanja grupe. Ovakva situacija je reflektovana od samog početka unutar grupe i kao što su procedure rada primenjivane ad-hoc, tako je i dinamika grupe ostavljena svom prirodnom toku, rizikujući i potopnu propast. Ovo je delom svesno sprovedeno, jer je grupa, igrom slučaja, sastavljena u glavnom od ljudi koji već poseduju izvesnu radnu etiku, iskustvo (samo)organizacije i samoedukacije, i koji su aktivni akteri nezavisne scene. Ova činjenica je doprinela i teškoćama u koordinaciji (zbog brojnih drugih obaveza) ali je bila i garant da će 'inercija radnog iskustva' dovesti do rezultata odnosno zaokruženja ili zaključka radne godine (ovde se ne misli samo na finalni rad, u smislu objekta).

☞ Ono što se iskristalisalo kao neosporni kvalitet iskustva ovakvog rada jeste činjenica da je samoorganizacija najteža upravo u uslovima proceduralne slobode – u ovom slučaju procesa koji se ne mora završiti proizvodom već je sam po sebi 'proizvod'.

☞ jezik

☞ Iako je engleski zvanični jezik projekta, insistiramo da svi materijali u publikaciji budu objavljeni i na makedonskom i srpskom, da bi se stimulisala Jacotot-ova metodologija učenja jezika ☺

☞ Proces 'nivelacije'

☞ koji nije 'uravnilovka' već rad na nekoliko ravni – svi uče onoliko koliko se angažuju. Svako iz procesa dobija samo ono što uzme.

☞ Lost in process – groblje ideja

☞ Groblje ideja je zamišljeno kao spisak inicijativa i 'slepih creva' procesa, međutim sve odbačene ideje su ekonomično našle svoje razrade i

fragmentarni dnevnik rada u obliku neformalnog rečnika

TABAK 3/a

fragmentarni dnevnik rada u obliku neformalnog rečnika

TABAK 3/b

☞ novo mesto u publikaciji. Koliko god su nam se ideje u toku rada činile kao da su napuštene i bezperspektivne, svaka od njih jeste reflektovala neki poseban pristup radu na terminima.

☞ Satelitski pojmovi

☞ Kolektivna neodgovornost, Lenjost, Automotivacija, Odgovornost prema grupi, Odgovornost prema projektu. Odgovornost. Kašnjenje. Nesporazumi. Ostajanje u toku. Odvajanje vremena, Uključenost u projekat, Who is who?, Hijerarhija, Raspodela rada, Radni zadaci, Moderacija, Lost in translation/Jezička barijera. Inicijativa, The big picture, Konflikt. Svakodnevnica, Lična interesovanja/Interesovanja grupe. Hegemonija srpskog nad makedonskim jezikom, Sharing knowledge, Žargon, Samorazumljivost. Samodopadljivost. Matursko veče.

☞ Vreme kao prepreka – percepcija vremena unutar grupe

☞ Grupni moto: „Ima još vremena.“ ... Princip učenja definisan kao: taking time, unutar grupe shvaćen je kao otpor zahtevu za efikasnost i hiperproduktivnost neoliberalnog, postfordističkog koncepta rada u kulturi. Vreme koje je grupa imala, omogućilo je učenje druge vrste, bazirano na prakticiranju modova zajedništva, umesto modova proizvodnje.

☞ Šta je gubljenje vremena?

☞ Kolektivna odgovornost nekad postaje

☞ Ne postoji imperativ proizvoda

☞ DA NE MOŽDA

☞ (Budžet kao mamac! – nepristojna ponuda – tamni vilajet! Fenomen osećaja krivice u slučaju da budžet ostane nepotrošen.)

Kad je nešto pruženo, gde su tvoje granice zahteva; na šta imaš pravo?

Kako se evaluira motivacija koja nije bazirana na interesu većeg, programskog tipa?

Samoeksploatacija je

Luksuz:

- a) Mogućnost preispitivanja i menjanja sopstvene funkcije/uloge u kolektivu;
- b) Lično upoznavanje kroz kolektivni rad koji nije uslovljen direktnim (profitabilnim) rezultatom niti se dešava na privatnom skupu (žurka, rođendan, roštilj, Nova godina, splav, premijera) - ? „Od kolevke pa do groba najlepše je đaćko doba“;
- c) Sticanje boljeg uvida u kulturno-politička zbivanja u regionu;
- d) „Obrnuti ispit“ ili mogućnost propitivanja profesora (Miška Šuvalovića).

fragmentarni dnevnik rada u obliku neformalnog rečnika TABAK 4/a
fragmentarni dnevnik rada u obliku neformalnog rečnika TABAK 4/b

